

Forslag til forespørgselsdebat om fordele og ulemper ved indsættelse af havbaserede produktionsanlæg til afhjælpning af kapacitetsproblemerne inden for fiskeindustrien, for derved at opnå en bedre kommerciel udnyttelse af fiskemulighederne i Grønland.

(Medlem af Inatsisartut, Jens Immanuelson, Siumut)

Svarnotat

(Medlem af Naalakkersuisut for Fiskeri, Fangst og Landbrug, Karl Lyberth)

Medlem af Inatsisartut Jens Immanuelson har fremsendt forslag til forespørgselsdebat om bedre udnyttelse af fiskemulighederne, ved bedre udnyttelse af produktionssektoren. Forslagsstilleren bemærker, at den biologiske rådgivning for torskekvoten indenskærs ved Vestgrønland er stigende, og at dette giver grundlag for en bedre udnyttelse. Derudover anfører forlagsstilleren, at det er problematisk at fiskeindustrien, især i Nordgrønland, er baseret på enkelte arter, og at økonomisk udnyttelse af andre arter derved vanskeliggøres. Forslagsstilleren anfører, at havbaserede produktionsanlæg kan have kapacitet til at modtage flere arter, hvorved fiskernes muligheder for at sikre deres økonomiske kontinuitet ved at kunne fiske hele året på forskellige arter.

Forslagsstilleren efterlyser belysning af udviklingsmuligheder indenfor fiskeindustrien, særligt med henblik på investering i havbaserede produktionsanlæg, som anføres at kunne give bredere udnyttelse af ressourcerne og bane vej for øget konkurrence.

Indledningsvis vil Naalakkersuisut medgive, at optimering af fiskeindustrien er et særdeles relevant emne. Ikke mindst set i lyset af den seneste tids debat omkring nedslidte og lukkede landanlæg samt brug af indhandlingsfartøjer.

Naalakkersuisut har bedt Royal Greenland om at konsolidere og udbygge eksisterende landanlæg i takt med, at torsken vender tilbage til vort farvand. Bl.a. i den forbindelse er der nedsat en arbejdsgruppe i samarbejde med Royal Greenland, for at diskutere opgradering af landanlæg på kysten.

Med hensyn til indhandlingsskibe, så har Naalakkersuisut vedtaget nye principper for indsættelse af indhandlingsskibe. Disse er vedlagt som bilag til dette svarnotat. Med disse nye principper håber Naalakkersuisut, at man kan imødekomme problemer med manglende kapacitet i de kommende år.

Vi må se på produktionsapparatet med en analytisk tilgang.

Vi har et kystnært fiskeri hvor alle fangster landes.

Data viser, at i løbet af højsæsonen på 3-4 måneder landes 55- 80 % af fangsten.

Det skyldes at

- Fisken er kommet
- Vejret er godt

– Alle skal ud

I den ideelle verden skal alle kunne tage ud og fiske og indhandle lige der hvor det er godt. Derfor ville der, i den ideelle verden, være indhandlingsmuligheder uden begrænsning i højsæsonen, altså med kapacitet og arbejdskraftmængde i top.

Men vi ved, at der resten af året kun landes knap ½ eller 1/3 af fangsten. Da har vi kun brug for lille kapacitet og lille arbejdskraftmængde. Dette stiller betingelser til vore produktionsanlæg.

At kunne tilbyde et produktionsapparat, der kan levere kapaciteten i højsæsonen, betyder det et produktionsapparat der stort set ikke udnyttes resten af året.

Naalakkersuisut har erkendt at det, særligt inden for torskefiskeriet, ikke er muligt at opretholde kapaciteten i højsæsonen. For at afhjælpe problemet er der i højsæsonen givet tilladelse til indsættelse af indhandlingsfartøjer.

I forhold til hellefisk har vi et produktionsapparat hvor kapaciteten langt overstiger kvotemængden. Der er overkapacitet på landanlæg flere steder på kysten. Denne opstår idet der er flere anlæg end nødvendigt, men som bliver holdt åbne for at imødekomme fiskernes ønske om kortere sejlads til indhandlingssteder. Denne overkapacitet er naturligvis dyr at opretholde, og en direkte følge af dette, er en lavere indhandlingspris. Det skal dog understreges, at anlæggene er med til at holde gang i byggerne, og det kan frygtes, at der vil være alvorlige konsekvenser for byggerne ved lukning af flere anlæg.

Naalakkersuisut ønsker at støtte op om fiskefabrikker, der kan forarbejde og producere fiskeprodukter således, at en større del af værdikæden bliver i Grønland.

Jeg vil gerne understrege, at det ligger alle frit for at ansøge om opførsel af landanlæg på lige vilkår, i henhold til Fiskerilovens § 22a, såfremt gældende lovkrav er opfyldt, herunder mulig forsyning af el og vand fra Nukissiorfiit. Nye fiskefabrikker vil dog ofte være begrænset af utilstrækkelig vandforsyning. I særdeleshed vil anlæg, med større grad af forarbejdning end de nuværende landanlæg, mange steder på kysten have problemer med vandforsyning.

Yderligere begrænsninger kan være mangel på arbejdskraft, særligt i højsæsonen.

Men lad os nu diskutere hvad det er vi vil opnå?

Situationen hvor alle skal kunne indhandle deres fangst til høj pris er ikke mulig. Der vil nødvendigvis være konsekvenser for andre, hvis det skal lykkes for nogle.

Der må prioriteres i stedet for at holdes en mellemtings løsning.

Skal vi have havbaserede indhandlingsfartøjer eller landbaserede fiskefabrikker. Skal vi have arbejdspladser på vand eller på land?

Skal der være mulighed for at fartøjer over 6 meter selv kan producere, med deraf følgende bedre kvalitet og bedre pris? Det må samfundsmæssigt være billigere end de fordyrende led i form af indhandlingsfartøjer, og derfor medføre større fortjeneste. I så fald må landingspligten ophæves.

Konsekvenser vil uafvendeligt være, at arbejdspladser på landanlæg lukker og jollefiskerne får ringere muligheder for indhandling.

Til slut vil jeg sige at planlægningen af fiskeriet samt produktionen er et anliggende for fiskerne og producenterne samt arbejdsmarkedets parter. Kun igennem løbende dialog samt samarbejde mellem disse parter kan man løse de opgaver der stilles.

Med disse ord vil jeg give ordet videre og håber på en konstruktiv debat i Inatsisartut.